

Lid opouští venkov.

Francouzský úřad veřejných prací uvažuje výsledky statistického výpočtu o pohybu lidu ve Francii. Nebledě k tomu, že obyvatelstva ve Francii přibývá ve stále menším a menším poměru, vyplývá z šetření těch ještě více daleko osudnější; a to vše evropská, která též u nás musí vzbuditi povážlivou pozornost. Města pohlcují pozvolna venkov. Od nějaké doby jest slyšeti stížnosti, že lid opouští venkov; tato máme číselný důkaz.

Za venkovské počítají se obec, mající méně 2,000 obyvatel; obec větší počítají se za městské. Ač je to rozdělení poněkud libovolné, poskytuje přec základ ke srovnávání. Toto jest srovnání počtu obyvatelstva ve Francii v průběhu posledních 50 let. Ze 100 obyvatel bylo:

Roku	Městských	Venkovských
1846	24.4	75.7
1851	25.5	74.5
1856	27.3	72.7
1861	28.9	71.1
1866	30.5	69.5
1872	32.4	67.6
1881	34.8	65.2
1886	35.9	64.1
1891	37.4	62.6

Jak vidno, možno předpovídati den, kdy bude obyvatelstva městského právě tolik jako venkovského. Města rostou, nejvíce však velká města. Roku 1861 měla města ve Francii a více než 10,000 obyvatel, dohromady 6.2 milionu obyvatel, nebo-li sedmáct setin veškerého obyvatelstva Francie. Roku 1891 mají však již 9.2 milionu obyvatel, totiž dvacet čtyř setin veškerého obyvatelstva. Za třicet let pohltila velká města sedm setin obyvatelstva venkovského. Nejvíce však rostou města a více než 30,000 obyvatel.

Následky toho jsou velmi závažné. Čím dále tím více opouští lid vzdělávání půdy, rolnictví. Tak jest poměr dle zaměstnání z 10,000 obyv. tento:

Roku 1886	Roku 1891
Rolníků	5,294
Průmyslových	2,907
Obchodních	453
Liberalního povolání	906

Kdo bude vzdělávat půdu? Již nyní jeví se nedostatek dělníků hospodářských. Svědectví o tom vyprávějí s kormutlivou souhlasností. Známe, přičemž k tomu znalý poměrů, v Normandii hospodáře, kteří si museli z Paříže povolávat žence. V této době v Paříži dělníci neměli chleba a žádali bouřlivé práci.

Obyvatelstvo venkovské láká život městský, aby je pohltil a zničil, mravně i tělesně. Starost v městech ubývá, lidé tu předčasně umírají; umírají též děti v mnohem větším poměru než na venkově. Město jest Minotaur, pohlcující lidské oběti.

Se vzrostem měst roste zločinnost. Na venkově připadá vůbec na 100,000 obyvatel 8 vinníků, v městech 16; dvakrát tolik. Města mohou být velmi bohatá různými zvláštními otnostmi; jsou však strašně bohatá neřestmi. Rozmnožují náklazu zla i samou podívanou, kterou už ukazují. Práce činí mravním, a nikdo nepracuje více, než rolník. Pohlcování venkovského lidu městy je tedy zlo.

Příviv lidí hledajících práci ve velkých městech zvěšuje nemravnost a zločinnost. Roku 1882 bylo v Paříži zadrženo 4077 žen na veřejné ulici pro nemravnost. Z těch bylo jen 1081 původem z Paříže, 2738 z venkova. Bída, nikoliv zkaženost, přivádí venkovskou do těchto konců, když se dá přilákat leskem města.

Rolnický stav hyne, i u nás počíná hynouti. Nebude lépe, dokud lid sám bude opouštět rodnou půdu.

[Živa.]

Jediná dávka Perry Davis' Pain-Killer působí více k odstranění bolesti a zvýšení přirozeného účinku šalvětku nežli všechny mastičky dohromady. Všichni lékárníci prodávají Pain-Killer.

Kdo chce mít léky nejlepší, at koupí léky Severovy. Čraňte se léků padělaných!

Pobřeží tichomořské.

nápis: L. W. Douglas.

III.

Cestujeme-li z Portlandu k jihu, máme Casady na levé a pohoffi pobřeží na pravé straně. Řeka Willamette vine se údolím mezi oběma pásmi. Údolím, z pohoffi dosti těsně, záhy počne se štípní, horší velikáni ustupují více a více do pozadí a záhy otceme se v pověstném Willamette Valley, které sluje "perlou Oregonu". Jest to nejkrásnější a nejúrodnější část státu a nebudu daleko pravdy, řeknu-li, že málo jest na pobřeží pacifickém míst pro osadnictvo domoviny hledající, přičemž štípní. Ohromná kotlina na jihu pohoffm Calapooia ohraničená, táhne se po obou březích řeky na 100 mil délky a místy až na 60 mil šířky. Hory obklopují ji na všech stranách a nesčetné říčky, potoky a bystřiny protékají ji hustou sítí vodní. Skorem 5,000,000 akrů úrodné půdy nalezá se v tomto údolí; velká část rozlohy té zachovala své pasterství nedotknuté a čeká na pluh a plné ruce osadníků, aby vydala plody své.

Částečně jest zde prairie, z části křovnaté lesy a houštiny. Větší travnaté porosty táhnou se od dopádků řeky Willamette na jih ku horám Calapooia. Humosní půda pískem promíchaná jest veskrze vysoce úrodná napolavenina. Povetala jednak splavením jemných částic půdních s hor a rozmnožených vytvořením z rostlinstva humusem a pískem toky naneseným. Zvláště dobré pověsti těší se křovnatý pruh dále od řeky se táhnoucí, kde ovšem půda musí býti dříve vyčištěna, než k účelům hospodářským použiti ji možno, za to ale tím větších pak poskytuje užitek. Hodí se ku pěstování všeho druhu plodin hospodářských i zahradnických, zejména ale pro stromy a keře ovocné.

Předhřbí, obklopující údolí, se zvolna zdvihá a dosahuje 500—2000 stop výše, kdežto nížina jest od 70—100 stop nad hladinou mořskou vyvýšená. Na těchto volných svazích, po většině řídkým lesem porostlých, bují dobrá trávinu, vhodná pro chov dobytka všeho druhu. V tom jest opět jedna výhoda pro osadníky dále od řeky bydlící. Krom toho půda zde rychleji osychá, a voda nezůstává na ní státi, jak to namnoze blíže břehů řeky se stává. Cena půdy jest rozdílná, dle jakosti, položení a též ale dle toho, od koho ji kupujeme. Možno zde dostati slušný pozemek za \$7 akr a výše. Laciná půda předhorní za \$3 a lacinější ovšem jest dle toho mnohem špatnější quality.

Před časem jistý pan Brown, pozemkový jednatel z Portlandu, popisoval pozemky v údolí Willamette v P. Z. a ku cti jeho budiž praveno, že nepřeháněl, ale po většině pouhou pravdu mluvil. Řídká to vlastnost jednatelů pozemkových. Než zde netřeba utíkat se ke lži, chceme-li kraj tento prohlástiti za jeden z nejlepších ve Spojených Státech. (Některé krajiny, přičemž štípní sem na vyzvání p. Browna od Lodge Pole, Neb. a nyní v Portlandu usedlí, trpce na něho si stěžují, že přý ním byli oklamáni. Nevím, v čem tvrzení to se zakládá, než stalo se nějaké nedorozumění v ohledu obchodním mezi oběma stranami. Přes to slyšel jsem od p. Strejce, který je jedním z nich, pouhou chválu o Oregonu.) Ovšem, kdo hledá onen ráj, ve kterém přý praotec Adam ani nešel, ani nešel, aniž shromažďoval do stodol, ale otec, bůh nebeský živí ho, ten bude i v Oregonu sklamán. Není věci na světě, která měla by jen samé vlastnosti dobré a tak i Oregon má své stinné stránky, z nichž jednou je ta, že chudý osadník těžko se zde uchytí. Kdo by ohtěl zde domov hledati, pro toho platí pravidlo: "Bez peněz, do

Oregonu nelez!" Učiní-li tak, bude mu zle hůle, než v Nebrascce, neb státech východních.

Co praveno bylo o údolí řeky Willamette, platí as též o výše položeném údolí řeky Umpqua.

IV.

Přímohorská část Oregonu má na jihu úrodné údolí, řeku Rogue. Toto není již tak celistvým jako roviny předešlé, ale přetřháno výběžky pohoffi. Pobřeží samotné není přý pro osadnictvo lákavým a nemohl jsem se vzdor všemu pátrání blíže k spolehlivých zpráv o něm dovésti. Sám viděl jsem pouze s paluby tichomořského parníku v dále se strážející modré vřobolky pobřežního pohoffi. Tot ovšem přilí málo, než abych něco o krajině věděl mohl. —

V celku vzato, jest Oregon v jistých částech svých jedním z nejúrodnějších států Unie. Poněvadž možno zde pěstovati plodiny výnosné, nemusí rolník mít velkou rozlohu půdy, jako ve státech, kde pouze obiliny se daří. Ovocné stromy pěstuje se nejvíce a jeho úrodnost jest přímohorskou. Viděl jsem mladé poměrné stromy třešňové v pravém slova smyslu plody obalené, takže lehce mohlo na jednom 500 lb. třešní natráhno býti. Jeden hodnověrný krajan tvrdil mi, že jedním zasazeným dlouhého šebřku do stromu na trhá, pokud dosáhnouti může, 100 liber třešní. Letošním rokem obzvláště mnoho se jich urodilo a přirozeným následkem toho jest, že jsou skoro darmo a velká část jich uschla na stromě. V samotném Portlandu prodávaly se za 2½ c. lb. a z toho cent platil se za trháň. Trháň musel si kupce najít, což bylo velmi těžko. Na vzdálených místech dovolil je majitel sadu trhat za půl centu lb., nechtěl si pak trháň prodal je zač chtěl. Švestky dají též letos ohromnou úrodu a stromy jsou místy nima tak obaleny, že větve spíše hrozím se podobají. Farmaři a pěstitelé prodávají je exportěm, kteří jsou "stružkáři" a platí za ně co chtějí. Že se neptají, netřeba podotýkati, avšak 3c. za lb. jest již dobrá cena a pěstitel má při ní slušný výdělek při úrodě, jakou jest letošní. Jableka a brusky platí se dle quality. Některé obyčejné druby jablek čásem prodávají se za 35—40 centů bušl. I vno dobře se daří. Z polních plodin nejhlavnější jsou brambory, které sází se většinou dvakrát do roka, záhy na jaře, vlastně v zimě a v létě. Průměrná sklizeň jest 50 pytlů z akru. Letos byly velmi laciné a prodávaly se v Portlandu za 25c. Pšenice dobře se daří a dává od 20 bušlů výše. Rovněž i oves, zkrátka veškeré plodiny hospodářské kromě kukuřice. Noci jsou zde celý rok chladné a proto se tato "královna" zde nedaří.

Podnebí jest mírné a častými dešti i v zimě. Sněh jest úkazem řídkým, totiž v krajinách přímohorských a nízkých položených. Padá-li, rychle taje. Naproti tomu v horských krajinách nejsou spousty sněhu žádnou zvláštností a na velikých horách leskne se stříbrným leskem sněh po celý rok. Podnebí jest zdravé, alespoň neslyšel jsem nikoho na ně si stěžovati.

Nový osadník z východu nalezne zde dosti výhod a dobré živobyti, přinesli si tolik prostředků, aby mohl zakoupiti si dobrý pozemek v dobrém kraji. Cena jest ovšem rozličná. U samotného Portlandu \$500 za akr není žádnou zvláštností. Ve vzdálenosti as 10 mil od města žádají kolem \$50 za akr dobrou půdu. Ve vzdálených údolích jest cena kolem \$20 za půdu první třídy. Ovšem že možno koupiti i za \$1.25 půdu vládní, ale pochybuji, že na té by se někdo usadil. Lesní půda jest laciná, ale práce s vyčištěním značná. Bylo mi tvrzeno, že na 10 akrech možno založiti živobyti, ovšem krušnou prací.

Můžete vyléčiti

jakýkoliv druh letních nemocí, křeč, žaludeční křeče, cholera morbus, průjem, úplavici atd., se jste jakkoliv napadeni. Vyléčíte je.

PERRY DAVIS PAIN KILLER.

Nemůžete křičeti lékařem, aeb přebíhají po zřetelně bolestí.

Když máte Pain Killer po ruce, jest allevní bolesti jisté. Nečekejte až onemocníte. Kupte si láhev hned, poněvadž napadení nemocí přichází náhle a potřebuje okamžité pozornosti.

Pain Killer jest na prodej ve všech lékárnách.

Cena 25c. a 50c. láhev.

40 akrů jest průměrná farma, na které možno dobře žiti, neboť chov dobytka jest zde velikou pomocí. Mlékářské výrobky jsou drábé a mášlo v Portlandu není lacinější 20c. Vejce za 25c. tucet. Z toho soudím, že drábežnictví a chov dojných dobytka musí by se zde znamenitě vypláceti. Sena sklízí se velmi mnoho a kdo má většinu pole, aby mohl kus věnovati senu a chovati dobytek, jest na tom ovšem mnohem lépe než ten, který na 10 akrech pouze na plodiny zahradařní spoléháti musí.

Dobrá farma stojí od \$3000—\$4000. Nyní dostane se laciněji než kdykoli jindy, aeb i zde jest tíseň všeobecná. Bylo mi tvrzeno, že as \$2000 jest obnos do začátku potřeby a kdo tolik nemá, ať přý sem raději nechozí, neb nepořídí ničeho. Dle toho, co jsem viděl a slyšel, věřím tomu.

Netvrdím, že by toto vše, co jsem napsal, bylo "písmem svatým" ale tím jsem jist, že jest to pouhá pravda, pokud jsem ji vyšetřiti mohl. Jest mým přáním jedině, aby neminula se otem a podala pokynu a návodu těm, kteří v Oregonu domov vyhledati si mhní.

Upíné ztroskotání. Ochranné pásy neovládly se býti s prospěchem v posledním mořském neštěstí. Ale ochrana na kterou se lze spolehnouti jest Dra. Petra Hoboka, poctivý švýcarský lék "Byl jsem následkem dispepsie pouhý vrak," píše p. Carl Reichel z Frankfurt. Mich. "Měl jsem již 15 let a scházel jsem tak, že jsem vážil už jen 115 liber. Začal jsem užívatí Hoboka. Z počátku věřilo se mi, že se stav můj horší, ale drže se toho a od té chvíle začal jsem se uzdravovati. Všeho všudy vypotřeboval jsem tucet láhví na zkoušku a dnes jsem úplně zdrav, zdravější, nežli jsem byl posledních dvacet let. Mohu teď vše jísti a chutná mi také."

Dostati lze pouze u místních jednatelů v malém.

Severův Olej sv. Gottharda jest nejlepší domácí mazání proti revmatismu.

Stromky! Stromky!

Vědomost dávám všem krajanům, že začnu opět tento měsíc prodávat stromky, protože žádám ctěné krajany, kteří chtějí dobré stromky koupiti, aby s objednávkou počkali až je navštívím. Váš

Frank Kubik, PRAGUE, NEB.

V Praze, Saunders Co., Neb

je nyní česká lékárna.

A. MAŠINDA,

skutečný lékárník.

má tam na skladě všechny byliny, kořinky, všelijaké thé, kapky, olejčky, šťávičky, prášky, mastě, náplasti (šlasty) vodičky, pilulky, zkrátka vše, co do lékárny patří. Připravuji též rozličné mazání pro lidské neduhy léčebnou pro domácí zvířata, a větším dílem třem vždy na to pravé Léky Severových a jiných t. z. patentních mám též hojný výběr, jakož i harvy, štětky, olej na barvení i na stroje, zkrátka vše, co v lékárně mívají. Zvláště velkou zásobu mám všech věcí, z kterých se recepty připravují, ať jsou již z Čech anebo od doktorů zdejších. Dlouholetý cvik mně dal mnoho zkušeností a ta přiláka a přijde mnohým krajanům vhod. — Zvláště starostlivost věnuje receptům.

A. MASINDA, český lékárník

Dráha s pohovkovými vozy DO TEXAS.

Wagnerovy Buffetové Speci Vozy

VOLNÉ POHOVKOVÉ VOZY

na všech vlakách.

Nejlepší dráha do všech míst

Kansas. Indianském území. Texasu. Mexiku a na Tichomořském pobřeží

Jde přímo do

- Denison, Sherman, Greenville,
- Dallas, Ft. Worth, Hillsboro,
- Waxahachie, Waco, Temple,
- Belton, Taylor, Gainville,
- Lockhart, Henrietta, San Marcos,
- La Grange, Denton, Alvarado,
- HOUSTON, GALVESTON, AUSTIN
- A SAN ANTONIO.

KUPTÉ SI

PŘEPLAVNÍ LÍSTKY DO ANEBO Z ČECH

za nejlevnější ceny od

J. J. Havelky

vrchního přeplavního jednatele.

Placárna otevřena v neděli od 8. do 11 h. ráno.

adresa poštovní: J. J. Havelka, 144 E. Van Buren st. Chicago, Ill. Lake Shore & Michigan Southern, R. R. Depot. Room 24

Pravé americké. Vystřihněte toto a pošlete nám s plnou vaší adresou a my vám pošleme ZDARMA k prohlédnutí nejlepší a jediné pravé americké hodinky, kdy za cenu tuto nabídně. Jsou 14 K. plně zlatené a prvým amer. strojkem, zaručené na 20 let a vypadají jako úplné zlaté hodinky, prodávají se po \$40. Prohlédněte si je na expresní dopravě a jestli uznáte za vhodné, zaplatte \$7.50 aneb nic. Zalette a objednávkou 50c. v kolíčkách pro nás elegantní \$3.50 14k. pozlacený řetízek, aneb přiložte \$7.50 a obdržíte jej ZDARMA. JEDINÝ HODINKY ZDARMA když jich koupíte aneb prodáte šest. Adresa: ROYAL MFG CO. DEPT. 49 Unity Bldg., CHICAGO, ILL. (Dr

SEVEROV
Olej sv. Gottharda
zahání boule, reumatismus, dnu, píchání u zebur, bolesti na prou a v zádech, suché lámání, ústřely, záněty a všechny bolesti revmatické a neuralgické. Jest to nejlepší mazání. Cena 50 ctů.
Na prodej ve všech lékárnách.
Kdo chce úplně vyléčiti revmatismus, bolesti v zádech, strnulost a stuhlost ústřel, nechť natřá se Severovým Olejem sv. Gottharda a užívá
Severovův Lék proti revmatismu
za \$1.00.